

Vgl. कुङ्क. Viell. von कुङ्क = गुङ्क. wie WEBER vermuthet; also urspr. der versteckte Mond.

कूहकाण्ड (कु + क) n. der indische Kuckuck ÇABDAR. im ÇKDR.

कूहपाल (कु + पाल) m. the king of turtles, the tortoise supposed to uphold the world WILS.

कूहमुख (कु + मु) m. = कूहकाण्ड TRIK. 2, 3, 18. H. c. 189. HIR. 88.

कूहरव (कु + रव) m. dass. RĀGAN. im ÇKDR. — Vgl. कुङ्करव unter कुङ्क 3.

कूहल n. eine Höhle mit Pfählen GAṬADH. im ÇKDR. — Vgl. कुक्कल.

कुहलिका f. Nebel BHŪRIK. im ÇKDR.; auch कुहलो ÇABDAM. ebend. und कुहलिका TRIK. 1, 1, 89. HIR. 68. — Vgl. कुहलटी.

कुहल (1. कु + हल) n. ein unangenehmes Geschrei BUḌG. P. 1, 14, 11.

1. कू und कु ein Geschrei erheben; कु. कौति (कवीति ved. Lesart der ĀPIČALA P. 7, 3, 95) DHĀTUP. 24, 33. कु, कवते 22, 54. कु oder कू, कुर्वते 28, 108. कूनाति, कूनीति und कुनाति. कुनीते 31, 10. v. l. für कू und कु. चकुवुर्चैः पतिपश्यानुकूलाः BUḌT. 1, 27. चुकुवुः पतिपङ्कयः 14, 5. खगा-शुकुविरे ऽग्रम् 20. संनत्स्याम्य वा यो हन्ते न काप्ये हनिसन्नवत् 16, 29. कू-राश्याकूपत द्विजाः 13, 26. — intens. कौकृत्यते NIR. 3, 26. P. 7, 4, 63. कौकृत्यत उष्ट्रः । खः । चोक्ृत्यते Sch. Vop. 20, 6. कौकवीति शकुतः P. 2, 4, 74. Sch. अकौकृषिष्ठ तत्सैन्यं प्रपलापिष्ठ चाकुलम् BUḌT. 15, 114. — कवते unter den Verben der Bewegung NAIGH. 2, 14. — Die den Wörtern कव, कवतु, कवारि, कवि zu Grunde liegende Wurzel कु oder कू hat vielleicht die Bedeutung Etwas im Sinne führen gehabt. Vgl. कू mit क्रा.

— क्रा beabsichtigen: क्रा वा अग्रे कुवते यजेति ÇAT. BR. 3, 1, 4, 6, 12. — Vgl. क्राकृत und क्राकृति.

2. कू f. eine Piçākī ÇABDAM. im ÇKDR.

कूकुद m. der seine Tochter gut ausgestattet und in der gehörigen Weise dem Schwiegersohn übergibt AK. 3, 1, 14. H. 473.

कूच m. = कुच die weibliche Brust UNĀDIK. im ÇKDR.

कूचका (?) f. = कूर्चिका Knollenmilch H. 403. Sch.

कूचक्र (1. कु + चक्र) wohl die weibliche Brust: पीप्याना कूचक्रणोव सिद्धन् RV. 10, 102, 11.

कूचवार N. pr. einer Localität P. 4, 3, 94. eines Mannes gaṇa विदादि zu P. 4, 1, 104.

कूचिका f. 1) Pinsel H. 922. Vgl. कूची, कूर्चिका. — 2) Schlüssel H. 1003. Vgl. कुञ्चिका und कूर्चिका.

कूचिर्द्युम् (1. कु - चिद् + द्युम्) adj. überallhin strebend RV. 4, 7, 6.

कूची f. Pinsel UN. 4, 93. SUÇH. 1, 344, 5. — Vgl. कूचिका, कूर्चिका.

कूचकलिङ्ग m. du. = कुकुन्दर H. c. 126.

कूञ्. कूञ्जति (med. s. u. नि) einförmige Töne von sich geben: knurren, brummen, zwitschern, girren, summen, stöhnen, murmeln u. s. w. (अच्यते शब्दे) DHĀTUP. 7, 47. कूञ्जते स्वाक्ता VS. 22, 7. von Hunden: कुङ्कुराचिव कूञ्जति AV. 7, 93, 2. शकुनैश्च विचित्राङ्गैः कूञ्जतिर्विविधा गिरः MBu. 3, 9926. 11577. विचेष्टमानस्य च तस्य तानि कूञ्जति कृताः सरसीव मताः 10056. कौकिलः कूञ्जति R. 2, 32, 2. 3, 79, 25. कूञ्जतं राम रामेति मधुरं मधुरातरम् । — वाल्मीकिः कौकिलम् R. Einl. पुंस्काकिलो यन्मधुरं चु-कूञ्ज KUMĀRAS. 3, 32. R. 6, 21. BUḌG. P. 3, 2, 27. कूञ्जितं राजकुसेन नदं नू-पुराञ्जितम् VIKR. 93. भृङ्गराजस्तु कूञ्जति SUÇH. 2, 246, 6. कूञ्जद्विरेफस्वन

H. Theil.

R. 6, 34, v. l. (पवित्री) कूञ्जति कम्पति ABHU. BR. in Ind. St. 1, 40. को-चैर्मातृपूर्णरन्ध्रैः कूञ्जति RAGU. 2, 12. stöhnen SUÇH. 1, 233, 8. R. 3, 32, 33. 5, 82, 20. 6, 36, 15. murmeln, von Menschen: अङ्ग कूञ्ज वृषल । इदानीं शा-स्यसि जालम् P. 8, 1, 33. Sch. mit seinen einförmigen Lauten erfüllen: कादम्बैः कूञ्जिताम् (नदीम्) R. 3, 78, 27. (सोवरम्) पट्टकूञ्जितम् VET. 6, 9. कू-ञ्जति n. das Zwitschern, Summen, Girren u. s. w.: कूञ्जितं स्याद्विकृता-नाम् H. 1407. वसन्तकालः प्राप्तो ऽयं नानाविकृगकूञ्जितः R. 3, 79, 9. कौकि-लानाम् MĀLAV. 39. VIKR. 119. कूञ्जितैश्च पतत्रिणाम् BUḌG. P. 4, 6, 12. सा-रसानाम् MEGH. 32. पट्टकौकिलं RAGU. 9, 26. der Bogensehne MBu. 1, 8194. शाङ्गं RAGU. 4, 62. न चैव देवी विरराम कूञ्जितात्प्रियेति पुत्रेति च राघवेति च R. 2, 60, 23. einer Verliebten Sū. D. 41, 9. रतं H. 1408.

— अनु nach-zwitschern, nachsummen, nachstöhnen: पश्य लक्षणं संवादं मम मन्मथवर्धनम् । पुष्पितायेषु वृक्षेषु द्विजानामनुकूञ्जताम् ॥ R. 3, 79, 24. विकृगो भृङ्गराजो ऽयम् — संगीतमिव कूर्वाणः कौकिलस्यानुकूञ्जति (dergen. von अनु abhängig) 2, 96, 13. अनुकूञ्जति येनेह वेदनाः स्वयं जनाः । तस्य पुत्रो स्वनो नाम पावकः स रुतस्करः ॥ MBu. 3, 14144.

— अभि = simpl.: धृदैर्भिकूञ्जति R. 3, 79, 6.

— या dass.: पारावत इवाकूञ्जन् SUÇH. 2, 303, 13.

— उद्द einförmige Töne aussprechen: चक्रवाकवडुत्कूञ्जन् KATHAS. 10. 130. उत्कूञ्जति: परभृतस्य R. 6, 32. — Vgl. उत्कूञ्ज.

— उप mit seinem Gegirr, Gesumm u. s. w. erfüllen: चक्रवाकोपकूञ्जि-ताम् (कुदिनीम्) MBu. 3, 2542. BUḌG. P. 5, 2, 1.

— नि zwitschern, med.: निक्कुञ्जमानशकुनम् R. 3, 7, 4. mit seinem Ge- zwitscher u. s. w. erfüllen: कंसपारावतव्रतिस्तत्र तत्र निक्कुञ्जितम् BUḌG. P. 3, 23, 20. 4, 24, 21.

— निम् einförmige Töne aussprechen: (रवाङ्गाक्षयना द्विजाः) निक्कुञ्जतः शुभा गिरः R. 2, 93, 11.

— परि rings herum summen u. s. w.: पर्यकूञ्जि (pass. impers.) स्रजोव तरायास्तारलोलवलयेन करेण Sū. D. 33, 20.

— प्रति Jmd (acc.) entgegensummen u. s. w.: एष क्रोशति दातृकूञ्जतं शिखी प्रतिकूञ्जति R. 2, 36, 9.

— वि = simpl.: तत्र कृताः प्रवाः क्रौञ्चाः सारसाश्चैव राघव । वल्गुस्व-रा विकूञ्जति R. 3, 76, 7. विकृगविकूञ्जित u. RAGU. 9, 71. पादयोः विकूञ्जि-तम् MBu. 3, 10055. — अस्त्रविकूञ्जित.

— सम् dass.: संकूञ्जित n. des Kakṛavāka ÇIKSŪ 36.

कूञ्ज (von कूञ्ज) m. P. 7, 3, 59. Sch. das Knurren, Kollern im Leibe SUÇH. 2, 314, 1. अस्त्रकूञ्ज 1, 231, 9. Gemurmel, Gezwitscher u. s. w.: तमकू-ञ्जमभिज्ञाय ज्ञेयार्थं सर्वशस्तदा MBu. 1, 4916. P. 8, 1, 33. Sch. रामशोकाभि-भूतं तन्निष्कूञ्जमिव काननम् R. 2, 39, 10.

कूञ्जक (wie eben) adj. f. कूञ्जिका girrend u. s. w., s. कालकूञ्जिका.

कूञ्ज (wie eben) n. das Knurren, Kollern im Leibe SUÇH. 2, 402, 12. अस्त्रं 1, 238, 18. 373, 10. vom Gerassel der Räder P. 1, 3, 21. Vārtt. 1. Vop. 23, 5.

कूञ्जिन् (von कूञ्ज) in अस्त्रकूञ्जिन् adj. Kollern im Leibe habend SUÇH. 2, 428, 13.

कूञ्ज्य partic. fut. pass. von कूञ्ज P. 7, 3, 59. Sch.

कूट्, कूटयति brennen (vgl. कूल); sich abhärten; rather: DHĀTUP. 35. 38. कूटयते trübe sein (अप्रसादे); geizen; verzweifeln 33, 28.